

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Буток Олени Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 170 Цивільного процесуального кодексу України

Київ
19 липня 2023 року
№ 119-3(I)/2023

Справа № 3-115/2023(214/23)

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Кривенка Віктора Васильовича – головуючого, доповідача,
Петришина Олександра Віталійовича,
Філюка Петра Тодосьовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Буток Олени Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 170 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Кривенка В.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Буток О.В. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність пункту 3 частини другої статті 129 Конституції

України частину першу статті 170 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

За частиною першою статті 170 Кодексу боржник має право протягом п'ятнадцяти днів з дня вручення копії судового наказу та доданих до неї документів подати заяву про його скасування до суду, який його видав, крім випадків видачі судового наказу відповідно до пунктів 4, 5 частини першої статті 161 Кодексу; заява про скасування судового наказу може також бути подана органами та особами, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.

Відповідно до пунктів 4, 5 частини першої статті 161 Кодексу судовий наказ може бути видано, якщо заявлено вимогу про стягнення аліментів у розмірі на одну дитину – однієї чверті, на двох дітей – однієї третини, на трьох і більше дітей – половини заробітку (доходу) платника аліментів, але не більше десяти прожиткових мінімумів на дитину відповідного віку на кожну дитину, якщо ця вимога не пов'язана із встановленням чи оспорюванням батьківства (материнства) та необхідністю залучення інших заінтересованих осіб; заявлено вимогу про стягнення аліментів на дитину у твердій грошовій сумі в розмірі 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, якщо ця вимога не пов'язана із встановленням чи оспорюванням батьківства (материнства) та необхідністю залучення інших заінтересованих осіб.

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається, що 24 червня 2021 року відповідно до ухвали Шевченківського районного суду міста Києва видано судовий наказ про стягнення із Буток О.В. на користь Бутка В.В. аліментів на утримання двох неповнолітніх дітей у розмірі однієї третини всіх видів заробітку (доходу), але не більше 10 розмірів прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, починаючи з 9 листопада 2020 року і до досягнення дітьми повноліття.

Шевченківський районний суд міста Києва ухвалою від 30 вересня 2021 року задовольнив заяву Буток О.В. про перегляд у зв'язку з нововиявленими обставинами судового наказу Шевченківського районного

суду міста Києва від 24 червня 2021 року у справі № 761/36042/20 за заявою Буток В.В. про видачу судового наказу про стягнення аліментів на дітей з Буток О.В.

Київський апеляційний суд постановою від 2 червня 2022 року ухвалу Шевченківського районного суду міста Києва від 30 вересня 2021 року скасував та постановив нове судове рішення, яким у задоволенні заяви Буток О.В. про перегляд за нововиявленими обставинами судового наказу від 24 червня 2021 року відмовив.

Верховний Суд у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду постановою від 17 березня 2023 року, яка є остаточним судовим рішенням у справі Буток О.В., рішення суду апеляційної інстанції залишив без змін.

Верховний Суд зазначив, що „апеляційний суд зробив правильний висновок про те, що обставини, на які посилається Буток О.В., не є нововиявленими обставинами в розумінні положень пункту 1 частини другої статті 423 Кодексу, а у випадку незгоди з судовим наказом боржник має право на свій захист у спосіб подання позову про зменшення розміру аліментів (припинення стягнення, тощо) (частина сьома статті 170 Кодексу)“.

Суб'єкт права на конституційну скаргу стверджує, що застосована в постанові Верховного Суду від 17 березня 2023 року частина перша статті 170 Кодексу позбавляє боржників у наказному провадженні права звертатися із заявами про скасування судових наказів про стягнення аліментів, а тому суперечить пункту 3 частини другої статті 129 Конституції України.

На підтвердження своєї позиції Буток О.В. посилається на окремі положення Конституції України, Кодексу, на рішення Конституційного Суду України, судові рішення Верховного Суду в інших справах, а також на судові рішення у своїй справі.

2. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); у конституційній скарзі зазначається обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України (абзац перший частини першої статті 56); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Автор клопотання, стверджуючи про невідповідність Конституції України частини першої статті 170 Кодексу, не вказав, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на його думку, зазнало порушення внаслідок застосування судом частини першої статті 170 Кодексу.

Конституційний Суд України звертає увагу, що пункт 3 частини другої статті 129 Основного Закону України не визначає прав і свобод людини і громадянина, а отже, не може бути самостійним аргументом для обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень).

Намагаючись обґрунтувати невідповідність оспорюваних положень Кодексу пункту 3 частини другої статті 129 Конституції України, Буток О.В. фактично висловила незгоду з висновками, викладеними в остаточному судовому рішенні в її справі, та із законодавчим регулюванням оскарження судових наказів про стягнення аліментів, що не можна вважати належним обґрунтуванням тверджень щодо невідповідності Конституції України

частини першої статті 170 Кодексу в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Буток Олени Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 170 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**